DÜNYANIN BİRİNCİ SAATİ
VACHERON
ve
CONSTANTIN
ACENTASI: Eminönü Meydanı Arlon saat Mağazası. Mağazamızda son model mücevherat'ın zengin çeşitleri vardır.

AKŞAM

İNGİLİZ ALTUN UCLU
Mentmor
KALEMLERİ
FİATİ
258 ve 715 krş.
SATIŞ YERİ
AFİTAP
İSTANKARA CADDESİ No 111

Sene 25 — No. 8597 — Fiati her yerde 5 kuruş | CUMA 25 Eylûl 1942 | Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam Matbaası

Stalingrad'ın ehemmiyeti

İki taraf buradaki muharebeye neden fazla ehemmiyet veriyor?

Journal de Genève gazetesinde bir mütehassıs Stalingrad muharebesi için yazdığı bir makalede diyor ki:

«Mareşal Von Bock, yaz taarruzuna 22 haziranda başladı. Alman hücum kıtaları bir ayda Doneç havzasile Don dirseğini ele geçirdiler.

Ağustos iptidasında Almanların Kafkasya'ya ve Kubana taarruzları başladı. Asıl Stalingrad muharebesi, 20 ağustosta Alman motörize kuvvetlerinin Don ile Volga arasındaki tepelerde ileri hareketile ve 24 ağustosta Abganerovo'yu, 26 ağustosta da İlovlinskaya'yı zaptetmelerile başladı.

Alman askerleri Kalaçtan yaptıkları bir cephe hücumile 31 ağustosta Stalingraddan 35 kilometre batıda bulunan Karpovkayı ele geçirdiler. Eylûlün ilk günlerinde müsait rüzgârların körüklediği yangınlar sayesinde müteakrızlar, Stalingradın 20 kilometre cenubunda bulunan Krasnoarmeist şehrini zaptettiler. Almanları Don kanalının ötesinde Volgaya götüren bu ileri hareketi yapıldığı esnada İlovlinskayadan hareket eden zırhlı bir Alman kolu, şimalden müdafaa hattını çevirmiş ve Stalingraddan 50 kilometre mesafede Dubuka'da Volga kıyılarına varmıştır.

Moskovaya göre bu kol, 7 eylûlde muhasara çemberinin şimal batısından yapılan şiddetli Rus mukabil taarruzları esnasında büyük kısmından ayrılmıştır.

O zamandanberi vaziyet Ruslar için fenalaşmakla beraber cephe hattında hissedilecek bir değişiklik olmamıştır. Bu hafta Stalingrad muharebesi, manevra harbinden bir muhasara harbine dönmüştür. Almanlar, her gün bilhassa şehrin garbında arazi kazanmakla beraber, muharebeler, bir senedenberi Leningradda cereyan eden ve geçen sonbaharda Moskova önünde cereyan etmiş olan savaşlara benzemektedir.

Stalingrad, Sivastopol gibi müstahkem bir kale değilse de Sovyetler, derinlemesine tahkim etmişler ve Alman kumandanlığının bir çok defalar zikretmiş olduğu fevkalâde bir müdafaa sistemi vücuda getirmişlerdir. Mayn tarlalarından, her nevi tank mânilerinden, hava tahkimatından ve beton tabyalardan mürekkep olan bu tahkimat Almanlar, cenuptan ve şimalden şiddetle hücum etmelerine rağmen yarılmışa benzememektedir.

Kahramanlıkları Verdun'dekilerden geri kalmıyan Rusların mukavemeti, bugünkü şartlar altında çok uzıyacağa benzemiyor. Mareşal Timoçenko orduları, açık bir sahrada adetçe belki üstün olmıyan fakat Sovyetlerinkinden daha kuvvetli bir topçuya malik bulunan bir düşmanla dövüşüyorlar.

İki demiryolunu ellerinde bulunduran Almanlar, Stalingradın cenup ve doğusuna ağır bataryalarını getirmişler ve şehri ateş altına almışlardır. Susturma ateşi açamıyan Ruslar, Alman toplarının tesirini izale etmek için pike bombardıman tayyarelerini kullanıyorlar. Bu hal Rus pike bombardıman tayyarelerile Alman avcıları arasında cereyan etmekte olan şiddetli muharebeleri izah eder. Ağlebi ihtimal muharebenin neticesi, geniş bir ölçüde iki taraf hava teşkillerinin kuvvetine bağlıdır.

İki tarafın kara kuvvetlerine gelince, Moskovadan gelen birbirine zıt haberlerden ve Alman mahfillerinin muhafaza ettikleri sıkı ketumiyetten dolayı, tahminde bulunmak güçtür. Alman taarruzu başladığı zaman Ruslar, müteakrızın adet ve malzemece üstünlüğü noktasında israr ettiler. Fakat son zamanlar-

YİYECEK FİATLERİ

Dün zeytinyağına toptan 175 kuruş istendi

Bu miktar, tüccarın perakende satış için söz verdiği rakamdan 35 kuruş fazladır

Zeytinyağı fiatlerinin gittikçe yükseldiğini dün yazmıştık. Toptan satışlarda zeytinyağının kilosuna dün 175 kuruş istenmiştir.

Mıntaka ticaret müdürlüğü her gün piyasa fiatlerini ve piyasada hasıl olan vaziyetleri telefonla Ticaret Vekâletine bildirmektedir. Vekâlet İstanbul piyasasını yakından takibediyor.

Zeytinyağı tacirleri bundan bir müddet evvel, evvelâ İstanbul vali ve belediye reisi doktor B. Lûtfi Kırdar'ı, bilâhare Ticaret Vekili B. Behçet Uzu ziyaret ederek fiat tahdidatı kaldırıldığı takdirde yağın perakende olarak kilosunun 140 kuruştan yukarı çıkmıyacağına söz vermişlerdi. Halbuki dünkü satışlarda zeytinyağının kilosu bu fiati 35 kuruş geçmiştir.

Dün tüccar, 171 kuruştan fatura kestiği halde hiç bir şey yapılamamıştır.

Mıntaka ticaret müdürlüğü keyfiyeti Ticaret Vekâletine bildirerek hangi fiatten yukarı zeytinyağı satışı yapılırsa ihtikâr olabileceğini sormuştur. Gelecek cevaba göre hareket olunacaktır.

Toptan yiyecek fiatleri

Belediye iktisat işleri müdürlüğünün resmi raporlarına göre dün ticaret ve zahire borsasında yapılan toptan yiyecek satışları şöyledir: Horoz fasulyesinin kilosu 53 - 55, çalı fasulyesinin 48 - 58, Dermeson fasulyesinin 55 - 65, nohudun 50 - 75 kuruş.

Bir kısım zahire tacirlerinin ticaret ve zahire borsasından sadeyağ topladıklarını yazmıştık. Bu tacirlerden biri dün cürmümeşhut halinde yakalanarak adliyeye verilmiştir. Takibata devam edilmektedir. Dün borsadaki toptan yağ satış fiatleri Diyarbakır 420 - 425, Siverek 430 - 440, Ardahan 400 - 410 kuruştur.

Yapılan tetkiklere göre İstanbula az mal gelişi müstahsilin mal satmağa yanaşmamasından neşet etmektedir. Resmi raporlarda işaret edildiğine göre bakliyat fiatlerinin yükselmesi de halkın ekmek azlığı karşısında nohut, bakla ve fasulye gibi yiyecek maddelerine fazla rağbet göstermesinden ve nakil vasıtası tedarikinde güçlüğe raslanarak kâfi miktarda mal getirilememesinden doğmaktadır.

Yeni pirinç mahsulünün yüzde yirmisine hükûmetin elkoyduğu ve resmi mübayaaların birinciteşrinnin 15 ine kadar devam edeceği malûmdur. Pirinç tacirlerinin bu tarihten sonra mübayaata geçerek mal alması lâzım gelecektir

Geçen gün de yazdığımız gibi çeltik fabrikaları hükûmetin çeltik fiatlerini düzene koymasını bekliyorlar. Çünkü dün Maraştan alınan bir telgrafa göre çeltik almak istiyen tüccara 60 kuruş fiat gösterilmiştir. Yapılan bir hesaba göre Maraştan kilosu altmış kuruşa alınan çeltikten İstanbulda elde edilecek pirincin maliyet fiatı kilo başında 200 kuruştan aşağı düşmiyecektir.

Diğer taraftan Hatay müstahsillerinin aralarında kooperatif kurarak çeltiğin kilosunu tüccara 40 kuruştan satacağını yazmıştık. Dün gelen haberlere göre Hatay kooperatifi bir müddet çeltik satışı yapmamağa karar vermiştir. 40 kurusa da çeltik satılmamaktadır.

Şehrimizdeki çeltik fabrikatörlerinden pirinç satış ve fiatleri etrafında alınan izahat Ticaret Vekâletine bildirilmiştir.

Işe işleri

Dahiliye Vekâletine devredileceği söyleniyor

Ankara 25 — Vilâyet ve Belediyeler işe işlerile meşgul oldukları için bu işlerin Ticaret Vekâletinden alınarak Dahiliye Vekâletine verileceği söylenmektedir.

Memurlara kok kömürü

Tercihan verilmesi Vekâletçe kararlaştırıldı

Ankara 24 — İstanbulda bulunan devlet memurlarile, devlet müessese ve teşekkülleri memurlarına tercihan kok kömürü verilmesi İktisat Vekâletince karar altına alınmıştır. Yakında bu hususta İstanbul vilâyetine tebligat yapılacaktır. Bu iş için de bir talimatname hazırlanmaktadır.

Ankara kömür satış ve tevzi müessesesi devlet memurlarına taksitle kömür tezii için hazırlıklar yapmaktadır. Bu tevziat kooperatif vasıtasile yapılacaktır.

Yabancı memleketlere 85 talebe gönderilecek

Ankara 25 — İktisat Vekâleti, yabancı memleketlere 85 talebe göndermeğe karar vermiştir. Talebelerden bir kısmı maden izabe, makine, elektrik ve kimya yüksek mühendisi yetiştirilecek, bir kısmına da mensucat ve kâğıt ihtisası yaptırılacaktır. Taliplerin 17 - 25 yaş arasında Türk vatandaşı bulunması, lise olgunluk diploması almış veyahut bu derece tahsil görmüş ve iyi ahlâk sahibi olması lâzımdır. Taliplerden, Ankarada bulunanların maden tetkik ve arama enstitüsüne, İstanbuda bulunanların Sümerbank İstanbul şubesine 21 birinciteşrin akşamına kadar müracaat etmiş olmaları lâzımdır.

Ticaret Vekili

Vilâyetlerde bir tetkik seyahati yapmakta olan Ticaret Vekili doktor B. Behçet Uz Ankaraya dön-

İstanbul muhteliti

12 birinciteşrinde Almanyaya gidiyor

İstanbul muhteliti, Alman spor teşkilâtı tarafından üç maç yapmak üzere resmen Almanyaya davet edilmiştir. Hariciye Vekâletimizce bu hususta lâzım gelen müsaade verildiğinden seyahat katileşmiş ve sporcularımızın önümüzdeki ayın 12 sinde Almanyaya hareketi takarrur etmiştir.

Alman hükûmetinin missafiri olarak 21 gün müddetle devam edecek olan bu seyahatte takımımız kuvvetli bir ihtimale göre Viyana, Münih ve Berlin şehirlerinin muhtelit takımlarile üç maç yapacaktır. Kafile 16 futbolcu, üç veya dört idareciden teşkil edilecektir. Gidecek sporcular bugünlerde tesbit edilerek idmanlara başlıyacaklardır.

Karne yolsuzluğu failleri mahkemede

Millî korunma mahkemesi müddeiumumîliğince bir müddettenberi karne yolsuzlukları hakkında yapılmakta olan tahkikat bitirilmiş ve 7 karne sayım memurile 14 fırıncı mahkemeye verilmiştir. Suçluların yakında muhakemesine başlanacaktır.

Tramvaycılara zam

Tramvay idaresi, biletçi ve vatmanlara yaptığı yüzde on zammı, ay başından itibaren yüzde yirmi

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Kafkasta Ruslar Grozni mıntakasında geri çekildi

Stalingrad'da Alman sol cenahına karşı Rusların tazyiki, Almanlar'ın da şehrin merkezine taarruzları devam ediyor

Vichy 25 (A.A.) — Almanların Kafkasyada Terek nehri üzerinde bulunan Pribişkaya şehrini zaptetmeleri, kendilerine Vladikafkas yolunu açmaktadır. Almanların önlerinde bu istikamette artık mühim bir mâni kalmamıştır

Stalingrad şehri içinde sokak muharebeleri şiddetle devam etmektedir. Şehrin şimalinde, Rusların yaptıkları bütün hücumlar püskürtülmüştür. Alman tayyareleri Saratof şehrini şiddetle bombalamışlardır.

Londra 25 (A.A.) — Stalingrad muharebesinde mareşal Timoçenko, bir taraftan Alman sol cenahını tazyika devam ederken şehrin müdafileri de tahribedilen mahallelerin enkazı arasından Almanların merkeze taarruzlarını akim bırakmağa çalışıyorlar.

Dün gece yarısı Moskovada neşredilen resmî Rus tebliğine göre dün Stalingradda ve Mozdokta şiddetli mhuarebeler olmuş, Volkof kesiminde Sinavino civarında muharebe devam etmiştir.

Tebliğe yapılan ilâveye nazaran Ruslar, Stalingradın şimal doğusunda bazı kesimlerde biraz ilerilemişler, Almanların çarşamba günü gaybettikleri bir tepeyi geri almak için yaptıkları taarruzlarını püskürtmüşlerdir. Bu muharebede 33 düşman tankı tahrip ve bir tabur piyadesi yokedilmiştir.

Ruslar, Kafkasyada Mozdok mıntakasında, Grozni mıntakasına doğru Alman ilerileyişine karşı koymaktadır. Bir Rus topu, 12 düşman tankını sakatlamıştır. Sovyet birlikleri kanlı bir muharebedin sonra geri çekilmeğe mecbur kalmışlardır.

Volkof kesiminde, Sinavino çevresinde Almanlar, Rus mevzileri arasında bir gedik açmağa uğraşıyorlar, Teşebbüsleri püskürtülmüştür.

Cephedeki harb muhabirlerinin işaretine göre Almanlar, Karadeniz sahilinde Tuapse limanı istikametinde bir tepeyi zaptetmek için hücum eylemişlerdir, Bir gün süren muharebeden sonra geri püskürtülmüşlerdir.

Voronezde 1500 den fazla Alman öldürülmüş.

Moskova 25 (A.A.) — Reuterin hususi muhabiri bildiriyor: Stalingrad meydan muharebesi, en nazik noktasına varmış, belki de bunu geçmiştir.

Almanlar günde, muharebelerde bir tümen asker kaybediyorlar. Rus takviye kuvvetleri gelmektedir. Yaralılar, Volga'nın öte yakasına naklediliyorlar. Çünkü onlar için şehirde yer kalmamıştır.

Alman öncüleri 4000 metrelik dağları aşmışlar

Berlin 24 (A.A.) — Kafkas dağlarında savaşan Alman teşkillerinin öncüleri 4000 metre yüksekleri fazlasile aşmışlardır.

Vaşington 25 (A.A.) — Vaşingtondaki Finlândiya elçisi, Kafkasyada Fin askerlerinin çarpışmakta oldukları haberini tekzip etmiş ve şöyle demiştir:

— Bunlar muntazam kıtalar değildir, belki bazı gönüllülerden mürekkep birliklerdir.

Millî Şef'in doğum yılı

İngiliz radyosu bu sabah samimi tebriklerini sundu

Londra 25 (Radyo) — İngiliz radyosu bu sabahki Türkçe neşriyatına, Türkiye Reisicumhuru Millî Şef İsmet İnönü'nün doğum yıldönümü münasebetile en candan ve samimî tebrik ve temennilerini müşarünileyhe arz ve takdim eden ve kendisine sonsuz saadetler dileyen cümlelerle başlamıştır.

Finlândiya ayrı sulh yapmıyacak

Fin hükûmeti resmî bir tekzip neşretti

Vichy 25 (A.A.) — Helsinkiden alınan bir habere göre Fin hükûmeti bir resmî teblig neşretmiştir. Bu resmî teblig, Amerikadaki Fin elçilik erkânından birinin Fin hükûmetinin Rusya ile ayrıca bir sulh yapacağına dair verdiği söylenen beyanatı tamamen tekzip etmekte olduğunu göstermektedir.

Milletlerin hürriyeti ve Amerika

Amerika, sulh masasında milletlerin hürriyeti prensipini müdafaa edecek

Lonra 25 (A.A.) — Birleşik Amerika devletleri şefi B. Roosevelt, Kolgate üniversitesinde söylediği bir nutukta milletlerin bu harbi müteakip elde edecekleri sulhun devamlı olduğu kadar bu sulha da hak kazanmaları lâzım geldiğini söylemiş ve demiştir ki:

«— Bu sulhtan bütün dünyanın istifade etmesi lâzımdır. Sulh masası etrafında Amerikanın sesi fevkalâde önemi haiz olacaktır. Amerikanın sesi, dünyanın her tarafında yaşayan milletlerin kendi mukadderatlarına hâkim olması gayesinden mülhem olacaktır. Bizim için gaye, herkes için âzamî hürriyet temin etmektir.»

Madagaskar'da

Vich'ye göre Fransızlar mukavemete devam edecekler

Vichy 25 (A.A.) — 14 gün süren harekâttan sonra İngilizler 23 eylûlde Tananariv şehrine girmişlerdir. Şehrin işgali, harekâtın birinci safhasını bitirmektedir.

Fransız kuvvetleri, ikinci bir kesime çekilerek mukavemete devam etmeğe hazırlanıyorlar. Umumî vali Annet müdafaa hareketlerine devam için adanın başka bir noktasına ge-

Baltık'a İngiliz hava akını

Londra 25 (A.A.) — Çarşamba günü dört motörlü ağır İngiliz bombardıman tayyareleri Flensburg denizaltı inşaat tezgâhlarile daha şarkta Baltık sahilindeki hedeflere hücum eylemişlerdir. Bu hususta verilen tafsilâta göre İngiliz tayyareleri fırtınalı bir gecede hareket etmişlerdir. Şiddetli bir yağmur ve dolu yağıyordu, şimşekler ve şiddetli fırtına seyahati güçleştiriyordu. İngiliz tayyareleri, Flensburg'daki denizaltı tezgâhlarının üzerine vardıkları zaman hava açmış, ay ışığı altında kıyılar görülmüştü.

İngiliz tayyareleri hedeflerin üzerinde 60 - 70 metre yükseklikten uçarak bombalarını atmışlardır. O sırada ağır bir infilâk duyulmuş, siyah dumanlar yükselmiştir. Tayyareler damların üzerinden âdetâ sürünürcesine uçarak 16 metre yükseklikten top mevzilerini bombardıman eylemişlerdir.

— Bir kaza mı?...
— Hayır, Belediye nizamına uyup saatini kapamadan müşteri

SÖZÜN GELİŞİ

Mektebe başlarken

Farkında mısınız? Sokaklar birdenbire sessizleşti. Artık çocuklar ortada görünmüyor. Pek ufaklar zaten evlerinde, annelerinin yanında otururlar; daha büyükçeleri mektebe gitti. Onlardan dört tanesini bu sabah siyah göğüslük ve beyaz yakadan ibaret sade üniformalarile, yüzleri ve dizleri temizlenmiş, ellerinde çantaları olduğu halde mektebe giderken gördüm. Ciddî şeyler konuşuyorlardı. On yaşında görünen en iricesi mektebe bu yıl başladığı anlaşılan en küçük sarışına, elinde tuttuğu o yeşil kaplı ince defterin uzun müddet dayanmıyacağını söylüyor, küçük, yazılacak bu kadar şey olabileceğine pek de inanmıyordu.

— Hep yazı mı yazacağız? Oynamak yok mu?

— Oynamak da var, ama ders aralarında.

Halbuki küçükte mektebe, okumaya değil, yüzlerce çocuğun oynadığı büyük bir bahçeye gittiğini zanneden bir hal vardı. Mektebi daha yeni tanıyacak.

Ahbaplarımdan bir zat yedi yaşına basan oğlunu bu yıl mektebe yazdırmış. O anlatıyordu: Mektebe gitmişler, müdüre çıkmışlar. Çocuk bu yeni binada hiç de yabancılık hissetmemiş. Müdürün elini öptükten sonra bir sandalyeye oturmuş. Babası müdürle konuşur ve adı, sanı kocaman deftere geçerken bir aralık çocuğun, oturduğu yerde, canı sıkılmış, boşta duran ayaklarını sallayarak ıslık çalmaya başlamış.

Müdür birdenbire başını defterden kaldırıp ona bakmış, kaşlarını çatıp:

— Oğlum, demiş, burada ıslık çalınmaz. Burası mekteptir. Ayaklarını da sallama bakalım!

Çocuk burada neden ıslık çalınmıyacağını pek anlıyamamış ama, ne olur ne olmaz ayaklarını da, nefesini de tutmuş. Yalnız hayretle babasının yüzüne bakakalmış.

Evet! Yeni nizam! Evdeki ve sokaktaki başıboşluğa, hoş görürlüğe elveda! Biraz sıraya girelim! Biraz kitap karıştıralım! Adam olmak lâzım. Heyhat! Çocukluğu bırakmadan adam olunmaz. Çocukluk, renkleri solmaz kumaşlardan yapılmış bir elbisedir. Onu üzerimizden yavaş yavaş çıkarırlar. Yalnız hâtırası ömür boyunca bizi kovalar durur. Şevket Rado

Stalingrad'ın ehemmiyeti

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

da Moskovadan gelen haberlere göre Almanlar, yüz kilometrelik bir cephede hattıharbe 25 tümeni sürdükleri halde şimdi Rusların bu kesimde 45 tümenleri bulunmaktadır.

Esasen katî netice, muharebeye sürülen efrat ve tank adedinden ziyade bu harbin en öldürücü muharebesi olan bu savaşta yıpranan kuvvetlerin yerini tutacak olan taze ihtiyatların münasip anda müdahalesile elde edilecektir. Taze Alman ve İtalyan tümenlerinin muharebe meydanına gelmeleri, Almanlara yeni terakkiler kaydetmek ve Stalingrad etrafındaki çemberi daha ziyade daraltmak imkânını vermistir.

Volga boyunda 40 kilometrelik bir mesafede uzanan bu şehir üzerindeki Alman tazyiki ne olursa olsun Rusların manevra için müsait sahaları bulundukca şehrin muhasara altına alındığından bahsetmek henüz mevsimsizdir. Mareşal Timoçenko, ağlebi ihtimal çember içine düşmenin önüne geçmek için şehre püskürtülmesine her ne fedakârlıkla olursa olsun mâni olmağa çalışmaktadır. Zira böyle bir vaziyet şehrin garbında ve cenubunda dövüşmekte olan Rus tümenlerinin imhası demek olacaktır.

Stalingradın müdafaası, Ruslar, yeni ihtiyat kuvvetleri getirtmek ve şehri müdafaa etmekte olan tümenleri kurtarmak için şimalde açık bir kapı bulundurdukları müddetçe mümkün olacaktır. Timocenkonun şimal batı istikametinde yaptığı şiddetli mukabil taarruzları ancak bu suretle izah edilecektir. Bu hareketin hedefi, Donda harbetmekte olan ordularla bağları muhafaza etmek ve cebrî bir gerileme yapıldığı takdirde İlovha'ya dayanarak Dubuka'da Volgaya ulaşacak olan devamlı bir cephe kurmaktır. Bu itibarla Stalingrad muharebesinin en tehlikeli ve kritik noktası şimal batıda bulunuyor. Halbuki tâbiyevi netice ise, belki şehrin cenup ve cenup batısında elde edilecektir.

Almanlar, cenubî Volga üzerinde tesis etmiş oldukları üstünlüğü muhafaza ve Kafkasyada taarruzlarına devam etmek için yağmurlar başlamazdan evvel Stalingradı zaptetmek hususunda her çareye baş vuracaklardır. Mütearrızın cenahında veya gerisinde Stalingrad tehlikesi bulundukça Hazer denizi istikametinden ilerleyiş mümkün değildir.

Almanlar, Stalingradı almakla Astrakandan Voroneze kadar uzıyan mükemmel ve tabiî bir kış müdafaa hattı tesis edecеklerdir. Zırhlı ve hava kuvvetlerinin büyük bir kısmı da serbes kalacaktır. Volga üzerinde nakliyat durmuştur.

Bakû ve Hazer denizi münakalâtı büyük bir kısmı itibarile Hazer asırı hatlara Gurjev-Sarotov ve Türkistanda Krastovodsk-Taşkent - Orsk - Kuybişef hatlarına intikal etmiştir. Nispeten hafif kuvvetler tarafından tutulacak olan tabiî bir müdafaa hattı tesisi Almanlara batı cephesinin müdafaasını, Afrikadaki Alman ordusunun malzmece takviyesi ve İngiltereye karşı hava taarruzlarına yeniden başlanması imkânını verecektir. Vaziyet bu zaviyeden tetkik edilirse Stalingradın düşmesi Ruslardan ziyade İngilizler için daha vahim olacağı görülür.

Anadolu mektupları: 1

Zenginleşen köye giderken

Ziraat yüzünden kurulmuş kasabalar — Beyaz saç ekmeklerinin arasına beyaz peynir sararak atıştıran 3 delikanlı — 20 sene evvel 3 köylü evi olan kasabada şimdi 3 otel var

Yazan: **M. Şevki Yazman**

Konya vilâyetinin, Çumra kazasının Dedemoğlu köyünde babadan kalma bir kaç tarlamız var. Vakıa yukarıya künyesini çıkarttığımız bu tarlalar köylünün karun telâkki edildiği bu darlık senelerinde dahi beni zengin yapmadı amma zenginleşen köylü ile irtibatımı muhafaza ettikleri için ben onlardan yine memnunum.

Evvelâ köye gidişimi anlatalım: Konyadan Çumraya giden trende «biraz» kalabalık vardı. Hattâ bu «biraz» bir parça da fazla olacak ki yolculardan bir kısmı koridorlardan geçmek imkânını bulamıyarak teşyie gelenlerin yardımile pencerelerden binmeği tercih ediyorlardı. Simdiye kadar lüzumsuz bir külfet telâkki ettiğim teşyi işinin pratik bir fayda olduğunu ancak bu sefer gördüm.

Beni teşyie gelen olmadığı için ben koridorlardan geçerek vagona girdim. «Biraz» sıkışık oturmaya razı olduğumdan yer bile buldum. Trenimiz her halde İstanbul tramvaylarından daha az kalabalıktı.

Kendi hesabıma bu kalabalıktan memnun kalacak taraflar bile buldum. Çünkü kalabalık izinli giden askerlerden ve trene binmek için para bulan köylüden ileri geliyordu. Her ikisi de benim pek hoşuma giden şeylerdi. Umumî harbde neferlere izin verilmemesinin ne acıklı ve fena bir sey olduğunu bir kıta subayı sıfatile ben herkesten fazla görmüş ve takdir etmiştim. Çok şükür şimdi memleketin her tarafına tren var, muntazam bir sıra ile neferlere izin verilip köyü ve yuvasile alâkası temin ediliyor. Hele şimdi bir de bu iş için hususi trenler tertibedilirse ne mutlu bize.

Sonra köylü evvelce trene binmek için para bulamazdı. Kırk, elli, hattâ yüz kilometrelik mesafede taban teperdi. Simdi koridorları dolduranlar onlar. Varsın biraz pencereden binelim ve sıkış oturalım ne çıkar?

İnsan her sıkıntılı şeyde böyle sevinecek bir nokta bulursa canı sıkılmaz. Ben de keyfim yerinde olarak kompartimanın önünde heybelerinin üstüne oturmuş köylülerle yarenliğe daldım.

Bugün her İstanbullunun rüyasına girecek beyazlıkta yufkalarının (saç ekmeklerinin) arasına beyaz peynir sararak atıştıran bu üç delikanlı Konyanın en verimli bir köyü olan (Sarayönü) nden geliyorlardı. Bozkırlı imişler ve köylerine dönüyorlar. Ekmeği göstererek:

— Ne güzel dedim.

— Ağa bize yolluk yaptırdı cevabını verdiler. Üçü de aynı ağanın yanında çobanmışlar. Ayda her biri 70 kâat (lira) alıyorlarmış. Yedi ay hizmetten sonra «gayrık» canları sıkılmış köylerine dönüyorlarmış.

Harbden evvel ayda ne alırdınız diye sordum. İkisi bilmiyor, bir tanesi 10 kâat alırmış.

Çumraya geldik. Burası ziraat yüzünden, yeni kurulmuş kasabalarımızdan biridir. (Anadoluda Karabük, Ergani, Turhal gibi sanayi yüzünden, Fevzipaşa, Narlı gibi demiryolu yüzünden meydana gelmiş yeni kasabalarımız olduğu gibi Pulatlı, Çumra gibi ziraat yüzünden meydana gelmiş kasabalarımız da vardır ve bunlar şimdi en muteber olanlardır.)

Çumranın kurulmasını ve gelişmesini yirmi senedir takibederim. Fakat bu sene gördüğüm manzara cidden hoşuma gitti.

Daha istasyonda dağlar gibi buğday yığınları, bunlardan biraz daha farklı renkte beyaz nohut kümeleri görmek insana az mı ferah verir? İstasyondan içeri gidildi mi dümdüz, birbirine amut caddeler, bunların üzerinde oldukça muntazam, yeni yapılmış binalar, güzel bir hükûmet konağı, bir kaç resmî bina, fakat bunların hepsinden daha güzeli müstahsil hale gelmiş yüzlerce evden müteşekkil bir kaç köy, amut sokaklardaki binaların etrafını kaplamış. Bütün binalar geniş bahçeler üzerine yapıldığı için Pulatlı gibi sıkışık değil. Bu kadar genişliği ve düzlüğile çifcilerden müteşekkil Macar kasabalarını hatırlatıyor. Onlar da hep böyle düz caddeler üzerinde ve geniş arsalar üstünde bina edilmişlerdi.

Çumrada hattâ apratıman bile var. Büyük, iki katlı ve çimento boyalı bu binanın apartıman olduğunu ben de kapısının üstündeki yazıdan öğrendim. Fakat bu apartımanın bahçesinde bile beş tane orak makinesi yanyana sıralanmış duruyor. Sizin anlıyacağınız Çumraya uygun bir apartıman.

Bu yazılarımda adam methetmesini de sevmem amma, insafsız da değilim. Çumranın bu yirmi senelik gelişmesine fasılasız gayret sarfeden ve on altı senesinde de yine fasılasız Belediye reisliği yaparak bu yolları, ağaçları, kasabanın en güzel bahçesini, Halkevini meydana getiren bir insanı, Belediye reisi Rakımi anmamak da cidden haksızlık olur.

Yirmi sene evvel sulama idaresinin idare evlerinden başka üç köylü evi dahi bulunmıyan Çnumranın şimdi üç oteli var ve bunlarda da tek boş yatak yok. Zahire tüccarları her taraftan akın etmiş. Nohut alıyorlar veya buğday satışının serbes olmasını bekliyorlar. Gelecek yazıda da asıl köye dair yazacağız.

HARB DURUMU

Kafkas cephesinde Almanlar bir çok hâkim tepeleri zaptettiler

Stalingrad'da kanlı böğuşma şiddetini kaybetmeden devam ediyor

Doğu cephesi:

Dün doğu cephesinden nispeten az haber gelmiştir. Bu haberler Stalingrad'da sokak muharebelerinin devam ettiğini, Almanların Kafkasya'da Mosdok havalisinde taarruzlarda bulunduklarını, cephenin diğer kesimlerinde mevziî muharebeler vukua geldiğini bildirmektedir.

Stalingrad'da muharebe yine çok şiddetlidir. Moskova'dan gelen telgraflar her tarafın enkaz yığınlarile dolu olduğunu, hafif mitralyözlerin evden eve [illegible]şınarak müdafaada bulunulduğunu bildiriyor. Bu muharebele iki taraf için de ağır kayıplara sebep olmaktadır.

Londra radyosu Almanların topçu ateşi ve tayyare bombardımanından sonra 200 tank ve binlerce zırhlı otomobillerle taarruz ederek şehrin merkezine varabildiklerini, fakat Rusların [illegible] taarruzla Almanları tekrar geri çekilmeğe mecbur ettiklerini bildiriyor. Bu esnada çok şiddetli muharebeler olmuş, Ruslar tanksavar toplar, el bombaları ve benzin şişeleri kullanmışlardır. Bu şişeler fedailer tarafından mazgal deliğinden tankların içerisine atılmakta, orada yangın çıkarmaktadır.

Berlinden gelen haberler Stalingrad'da bir miktar yer kazanıldığını, Kafkas cephesinde de Almanlar için müsait muharebeler olduğunu bildiriyor. Resmî tebliğe göre Almanlar bir çok hâkim tepeleri ele geçirmişler, Terek nehri üzerinde Brişibskaya şehrini zaptetmişlerdir.

Mısırda:

Hava akınları devam ediyor. İngiliz seyyar kolları Bingazi ve Berka'ya cüretli iki akın yapmış, bazı zararlara sebep olmuşlardır. Esas cephede mühim bir hâdise yoktur.

Hava akınları:

İngiliz bombardıman tayyareleri Almanya'nın şimal ve şimal batı kısmı üzerinde uçmuşlar, Flensburg deniz üssüne bombalar atmışlardır. Bir çok yangınlar çıkmıştır. Alman tayyareleri de İngiltere'de bazı yerlere bombalar atmışlardır.

Uzak doğuda:

Salomon adalarında ve Yeni Ginede son 24 saat zarfında mühim çarpışma olmamıştır. İki taraf da sükûnetten istifade ederek takviye kıtaları getirtiyor. Amerikan ve Avustralya tayyareleri akınlarına devam etmektedir.

Mahkemelerde:

Çiçek saksısı düşmüş mü, atılmış mı?

iki dâvacı bir türlü anlaşamıyor

Bayan Zeliha ile bayan Safiye bir çocuk meselesinden kavgaya tutuşmuşlar, Safiye asabileşerek Zelihaya ağır sözler söylemiş. Bu hakarete tahammül edemiyen Zeliha da fırsat beklemiş, bir gece Safiye evine giderken pencereden kafasına bir çiçek saksısı atıp yaralamış. Safiye de bunun altında kalmamış, can acısile yerde bulduğu bir taşı kapınca pencere önünde duran Zelihanın kafasına fırlatmış. İkisi de yaralanmışlar. İkisi de biribirlerinden dâvacı. Asliye birinci ceza mahkemesinde yan yana sıralandılar. Evrak okunurken homurdanarak biribirlerini süzüyorlar, ellerinden gelse, orada da kavgayı tazeliyecekler.

Sorgu başlayınca evvelâ Safiye dâvasını anlattı:

— Edirnekapıda otururum. Zeliha komşumdur. Çocuk meselesinden kavga ettik. Fakat ben onun gibi kavga meraklısı değilim. Söylediklerine kulak asmadım, evime çekildim. Birkaç gün sonra bir gece evime gidiyordum. Zelihanın evinin önünden geçerken kafama, küüüt, diye bir şey inmez mi?.. Gözlerimden kıvılcımlar saçıldı. Dünya yıkıldı, benim şu taksiratlı başım altında kaldı sandım. Eh, bay hâkim! Allahın öldürmediğini kul öldüremez, derler. Bereket versin adımımı bir parmak uzun atmışım; düşen şey kafamın yan tarafına çarpmış. Eğer tepeme inseydi, şu kafam tuzla buz olacaktı, şimdi karşınıza mirasçılarım dikilecekti. Kafamın sızısı biraz uyuşunca, kendimi toparladım, başımı çevirince bir de ne göreyim? Zeliha pencerenin önünde değil mi? Gece eve giderken her zaman penceresinin altından geçtiğimi bildiği için beni öldürüp hıncını almağa karar vermiş, yolumu beklemiş, tam ben oradan geçerken çiçek saksısını kafama atmış. Dâvacıyım. Hem yalnız şu dünyada değil, yarın öteki dünyada da iki elim yakasındadır. Durup dururken canıma kıyacaktı. Kafamın yarasından seller gibi kan aktı. Cezasını istiyorum.

Söz sırası Zelihaya geldi. Ellerini uğuşturarak ayağa kalktı:

— Hâkim bey! İnsan bütün ömrünü oturup düşünmekle geçirse bu kadar yalan uyduramaz. Asıl dâvacı benim. Şu başımın haline bakınız. Bu kadınla bir çocuk meselesinden ağız şamatası yapmıştık. Sokak ortasında bana söylemediğini bırakmadı. Ağzımı açıp da cevap vermedim. Şu halime bakınız. Ben ona uyacak kadın mıyım? Gelelim dâvamıza: Bi rakşam odada otururken bir gürültü oldu. Pencereye koştum. Bir de ne göreyim? Pencerenin kenarına koyduğum saksı kazaen düşmüş. Aşağıda da Safiye bar bar bağırıyor. Haline acıdım, dargınlığı bir kenara bıraktım; pencereden başımı uzatıp: «Ne oldun komşum?» diye hatırını sormak istedim. Sen misin soran? Kadın, yerden aldığı kocaman taşı kafama fırlatmaz mı? Kanlar içinde odanın ortasına düştüm. Ev halkı yetişmişler de, zorlukla ayıltmışlar beni. Safiye bu suçunu örtbas etmek için beni kabahatli çıkarmağa uğraşıyor amma, koskoca hâkimler aldanır mı? Velhasılı kelâm reis bey! Bu kadın taşla kafamı yardı, dâvacıyım kendisinden.

Şahitler gelmediğinden, kendilerinin çağırılıp dinlenmesi için muhakeme başka güne bırakıldı.

BİLLÛR ŞİŞE

AŞK VE MACERA ROMANI

Tefrika No. 76 — Yazan: (Vâ - Nû)

Eski şairlerden biri şöyle demiş:

İbra[illegible] için imtiyazı hüsnü
Ci[illegible]le güzel tekabül etmiş.

Burada da vaziyet aşağı yukarı ayniydi: Tabiatin hiçbir malzemesini esirgemediği genç ve güzel bir kadın... Onun yanında da bir ucube!

Cüce, dimağına takılan sabit düşünceyi, için için tekrarladı:

«— Ah, biraz cesaretim olsaydı... Seni şu Köseye bırakmasaydım... Alsaydım...»

Büyük bir nefis itimadiyle:

«— Öyle mesudederdim ki...»

Minimini yumruklarını sıktı:

«— Ona bırakmamalıyım seni, Handan... O ki seni bir tecrübe tavşanı gibi sihirbazlıklarına âlet ediyor... Fakat bütün bunlara niçin ihtiyaç görüyor?...»

Eli[illegible] alnına vurdu:

«— Ah, anladım, anladım... Ben ne ahmakmışım ki şimdiye kadar farkına varamamışım... O gece, Galatada, Cenyo'nun önünde arabada Bedriye hanımı görmemiş miydim?... Sarhoşlukla bir cesaret göstererek, kupanın penceresine kadar yaklaşarak lâf atmamış mıydım?... Demek ki, demek ki... Zavallı Handan'a manken rolü oynatılıyor?... Zeynelâbidin paşanın şımarık kızı maceralara çıktığı vakit, benim sevgilim, onun yerinde konakta bırakılıyor... Günlerce baygın aygın bir halde... Öyle ya: Böyle bir benzeri yatağa yatırılmazsa, mutaasıp bir konak içinden Bedriyenin ayrılması nasıl kabil olur?... Ah, hainler... Ah, namussuzlar! Sizin elinizden Handanı kurtaracağım... İşte, şurada, güzelliğinin karşısında yemin ediyorum... [illegible]

Sarhoşken ne kadar cüretkârsam, ayıkken de öyle cesur olacağım... Esasen ayıkken de pek ayık sayılmam... Çünkü, Handan, senin aşkınla sarhoşum... Kurtaracağım seni ne yapıp yapıp... Cesur olacağım...»

Bu sözleri yüksek sesle söylemiyordu. Fakat karyola merdiveninin basamakları üzerinde bir dram aktörü halinde hâilevî bir tavır almıştı.

Yüksek sesle şu cümleyi tekrarlamaktan da kendini alamadı:

— Cesur olacağım...

Fakat odanın içinde, tam bu esnada:

— Dannn!

Cüce, nefsine karşı, yerle gök huzurunda verdiği sözü bir an içinde unutuverdi. Olduğu yerden korkuyla sıçradı. Yerin yumuşak halıları üzerine indi.

Sonra bu hareketinden kendi de utandı:

«— Ne varmış korkacak?... Meğer duvar saati imiş çalan... Zaten bu Köse, ötedenberi saat meraklısı değil midir?... Yatak odasında da üç saat birden bulunduruyor... Hepsi de çalar cinsinden...»

[illegible] ... lın bir «çın» lar, «dan» lar serisi başlamıştı. Yalnız bu odada değil, evin başka taraflarında da...

Cüce, meselenin bu kadar basit olduğuna kanaat getirince, sevgilisini seyretmek için, gene basamaklarda yükselmeğe hazırlanıyordu ki, deminki zil ve gonklara taş çıkaran bir çıngırak sesi işitildi.

«— Bu da ne oluyor?... Hiç de saate benzemiyor... A... Şey... Niçin benzemesin?... Bilâkis, uyandırıcı bir saatin zili...»

Bir tehlikeye uğramamak için davrandı. Muhteşem saray karyolasına muhabbetli bir nazar attıktan sonra, ayaklarının ucuna basarak deminki küçük odaya girdi, oradan da sofaya çıktı.

«— Maymun da başıma epeyce iş açtı ha... Harem dairesinin bu üst katından nasıl çekilip gidebilirim?.. Geldiğim yoldan dönmeğe imkân yok... Başka bir yol bulmalı... Amma, nereden?... Zil de hâlâ çalıyor...»

Sofada, sağa sola bakınıyordu. Bir merdivenin aşağı doğru indiğini gördü.

«— İşte, biricik kurtuluş yeri... Buradan sıvışmanın yoluna bakalım...»

İlk adımını atar atmaz: Çıtırrr... Çıt... Çıtırr...

Vücudunun hafifliğine rağmen basamakları gıcırdatıyordu.

«— Aşağıda uyanık biri varsa farkedecek... Hem yoksa bile bu zil, tabiatile, birini uyandırmak içindir... Şu trabzanların vaziyeti kaymağa çok müsait... En iyisi o vasıta ile inmek...»

Tam bu tasavvurunu tatbik edecekti ki, orta kattan insan sesleri duyuldu.

Cüce, dört kulak kesilerek bekledi:

«— Kim acaba bunlar?... Nereye geliyorlar?...»

İki kişi konuşarak bu kata çıkmağa başlamıştı:

— İyi ki zili kurmuşuz, fem...

— Öyle, kayınvalide... Az daha dalacaktık...

— Dalacaktık da çok fena olacaktı, paşalım... Üşküreden azıcık ruh koklatmalı...

— Evet... Üç beş gün, bazan da bir hafta devam eden bu baygınlıklara Handanın mukavemet edebilmesi için, Bedriye hanımefendinin maceraya çıkışından bir iki gün evvel işe başlamak lâzım geliyor...

Takvim

Ramazan 14 — Hızır 143

S.	İm.	Gü.	Öğ.	İkl.	Ak.	Yat.
E.	10,07	11,47	6,03	9,27	12,00	1,31
Va.	5,11	6,50	13,06	16,28	19,02	20,35

AKŞAMDAN AKŞAMA

Şiir yazmak hevesi duyan genç

Baba oğul bana müracaat etti. Yan yana bir koltuğa oturdular. Baba dedi ki:

— Gazetenizi daimî okuyucusuyuz, bayım... Şairler, edipler hakkında tenkit makaleleri yazarsınız... Makalelerinizi doğru bulurum.

— Teşekkür ederim, memnun oldum...

— Ziyaretimizin sebebi şudur: Oğlum, edebiyata heveslı... Şiirler yazıyor... Bunları tomar haline getirdi. Hattâ bastırmak bile istemekdedir... Ben aleyhindeyim. Mamafih «size bir gösterelim!» dedim. Acaba kendisinde istidat görecek misiniz?

Defteri ele aldım. Gelişi güzel bir sahifeyi açtım. Bir tek mısraa göz attım.

- Hayır! - diye kapayarak, eseri iade ettim.

Baba memnun:

— Gördün mü, evlâdım?.. - diyerekten oğluna döndü.

Fakat delikanlı, kışkırarak:

— Peki ama... Peki ama...

— ?...

- ... Zaten bütün münekkitler böyle. Okumadan söylersiniz...

Cevap verdim:

— Eski bir şair şöyle demiş: «Eğer maksut eserse mısraı berceste kâfidir.» Bunun aksini de - velev nesren - iddia edersek yanlış bir şey söylemiş olmayız: «Eğer maksut şaire sıfır vermekse, tek mısraının berbatlığını görmek kâfidir!»

— Siz öyle deyin... Zaten okusaydınız da anlamazdınız ki... Zevkiniz eski şiirler yüzünden bozulmuş... Biz yeniler sizleri.....

Baba:

— Sus, oğlum, ayıptır... Kendinden yaşlı bir adama böyle şeyler söyleme... Biz kendisine aramızdaki münakaşaya hakemlik etmesi için müracaatte bulunduk. Samimi surette düşüncesini söyledi. Ne kızıyorsun?

Genç edip kaşlarını çattı. Babası ise:

— Efendim, mesele şu: Sizin eskiden bir yazınızı okumuştum: «Her şairi, çıkar çıkmaz, daha bidayette baltalamalı. Katiyen teşvik etmemeli ki, istidatsızsa beyhude vakit kaybetmesin. Başka meslekte kısmetini arasın! Şayet o hakikaten istidatlı ise ve büyük şair olması mukadderse, baltalanmasına rağmen, her müşkülü yenecektir!» diyordunuz...

— Evet... Hâlâ da bu kanaattevim... Fakat oğlunuzun şairliğinden dolayı sizi gene de tebrik ederim.

Adamcağız şaşırdı:

— Niçin?... Hem, şey... Bu sözünüz evvelkini tutmuyor... Hani onun şair olamıyacağını söylüyordunuz?

— Gene de aynı fikirdeyim... Amma başka bir mesele var: İmzam ilk defa 1919 senesinde intişar ettiğine göre, 23 - 24 yıldır şu matbuat hayatında bulunuyorum. Kaç edebiyat nesli önümüzden akıp geçti (Yahut, kendine «edebiyat nesli» diyen kaç zümre!...) Bunlar arasında belki de binlerce «şairlik iddiacısı» vardı. Ben şahsan hilâfsız bunlardan üç beş yüzünü tanıdım. Korkmadan şunu söyliyebilirim: Aralarında ancak yüzde biri, hakikî şair olmustur. Fakat hayatlarını merakla takibettiğim bütün «şairlik iddiacıları» da, hemen hiç zayiatsız bir baltaya sap olmuştur.

— Yani?

— Yani, bir gazete müdürü, bir inhisar yardirektörü, bir doktor, bir avuka.... Bir muallim... Hiç değilse muhasebeci... Bir mürakip... Ve bütün bu mesleklerde ileri gitmiş adamlar... Hulâsa, cemiyette cümlesi kalbur üstü kalmıştır... Ömürleri vefa ettiyse: istisnasız... Kendinde şiir yazmak arzuları duyan, iddialarla ortaya atılan bir genç, mutlaka bir cevhere sahiptir, mutlaka vasattan yüksektir... Bunu söylemek istiyorum. Ve baba olmanız sıfatile siz bu yüzden tebrik ediyorum... Mahtum bey şair olmıyacaksa da bir baltaya sap olacaktır.

(Vâ - Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Mangal kömürü

Kış basmadan şehre fazla miktarda getirilmesinin teminine çalışılıyor

Ticaret ofisi umum müdürlüğünün tavassutile Bulgaristandan mühim mikdarda mangal kömürü getirileceği yazılmıştı. Bu kömürlerle, Türk iskelelerinden yükletilecek mangal kömürü ve odunların kış basmadan evvel şehrimizdeki mahrukat ofisi depolarına getirilip yerleştirilmesine çalışılacaktır.

Benzin, petrol ve mazot tevziatının bir müddettenberi Belediye iktisat işleri müdürlüğü tarafından yapıldığı malûmdur. Tevziata tahsis edilen mikdar az olduğundan Belediye, iskelelerde bekleyen odun ve mangal kömürile Bulgaristandaki mangal kömürlerinin nakline tahsis edilecek motörlere ayrıca mazot tedarikine karar vermiştir. Aybaşına kadar bu mazotlar tedarik edilerek motörlere verilecek ve nakliyata başlanacaktır. Mahrukat ofisi, bu hususiaki hazırlıklarını tamamlamış ve motörleri ayırmıştır.

Kok kömürü tevzii

Etibankın bayilere kok kömürü vermediğini yazmıştık. Banka, bayilerden bir kısmının resmî fiatlerden fazlaya kömür sattıklarını, kömürün noksan veyahut ıslak olduğunu görerek bayilere kömür vermemeğe karar vermiştir.

Bankanın kömür satış ve tevzi şubesi, evvelce beyannamesini yatırıp da ordinosunu alanlara şimdilik kömür vermektedir. Yakında diğer halkın da kömürsüz kalmaması için yeni taleplere kömür verecektir. Bu itibarla banka, Belediyenin iştirâkile şimdiye kadar bayilik hakkını haiz olanların vaziyetini ve haklarında şikâyet olup olmadığını tahkik edecektir. Dürüst hareket eden bayiler tesbit edilerek bunlara kömür verilecek, diğerlerinden bayilik sıfatı kaldırılacaktır. Diğer taraftan mahalle aralarında da ayrıca depolar açılcktır.

Aşhaneler

Yardım işine Belediye de iştirak edecek

Vakıflar, Kızılay ve Halkevlerinin ayrı ayrı teşekkül halinde ya açılacak aşhanelerde pişirilecek sıcak yemekleri fakirlere dağıtmak, yahut da erzak vermek suretile bu sene geniş mikyasta kışlık yardım için bir müddettenberi hazırlandıklarını yazmıştık. Belediyenin de bu yardıma iştirâk etmesi düşünülüyor.

Belediye bütçesinde bir içtimaî muavenet faslı vardır. Ancak bütçe ile bu fasla ayrılan tahsisat yekûnü, normal zamanlardan farksızdır. İçtimaî muavenet faslından malî sene başından beri sarfedilen para, kışın yapılacak yardıma yetecek mikdarda görülmediğinden umumî meclisin ikinciteşrin toplantısında yeniden tahsisat istenecektir. Alınacak tahsisatın bir kısmile fakir halka pişmiş yemek veya erzak dağıtılacağı gibi, bir kısmile de mangal kömürü verilecektir.

Gümrüklerdeki eşya

Bekleme müddetinin azaltılmasına çalışılacak

Mıntaka ticaret müdürlüğü memurları gümrük ambarlarını gezerek bekleyen malları tesbit etmişlerdir. Sirkeci gümrüklerinde bir seneden fazla bekleyen eşyaya tesadüf edilmemiştir. Galatadaki liman antrepolarında ne zamandanberi ne mikdar eşya beklediği limanlar umum müdürlüğü ile temas edilerek öğrenilecektir. Usulen antrepolarda ithalât eşyası en fazla bir sen müstesna hallerde üç sene kalabilmektedir. Piyasanın malsız kalmaması için gümrüklerde bekleme müddetinin azaltılmasına çalışılacaktır.

Nakliyat şirketleri ve bankalarla daimî temas muhafaza edilerek yoldaki malların cins ve mikdarile İstanbula getirilen eşya hakkında malûmat alındıktan sonra bunların biran evvel piyasaya çıkarılmasına çalışılmaktadır.

Beşiktaş'ta kadastro işleri

Beyoğlundaki emlâkin tasarruf bakımından vaziyeti çok karışık olduğundan burada kadastroya ehemmiyet verilmiş ve bu sahanın mühim bir kısmının kadastrosu tamamlanmıştır. Kadastro müdürlüğü, şimdi Beşiktaş kazasının kadastrosunu icrâ etmektedir.

Beşiktaşta emlâkten başka lâyıkile tahrirî yapılamıyan bir çok boş arsalar, tarlalar ve arsalar vardır. Bu itibarla şahsa ait «gayrimenkul»lerle hazineye ait bulunanlar da karışmıştır. Kadastro tahririnden sonra bütün bu ihtilâflar halledilecektir.

Günlük Borsa

İstanbul borsasının 24/9/942 fiatleri

Londra üzerine 1 sterlin	5,20
Nevyork üzerine 100 dolar	130.—
Cenevre üzerine 100	30,15
Madrid üzerine 100 pezeta	12,84
Stokholm üzerine 100 kuron	31,16

ESHAM ve TAHVİLÂT

Türkiye İş bankası hamiline	14,71

Ekmek işi

İstanbul'un kazalarına un verilmesi için izin istendi

Eylûl iptidasındanberi İstanbul Belediye hududu dışında karnesiz ekmek satışı yapıldığı malûmdur. Verilen direktife göre bu kazalardaki fırıncılar ekmek almağa gelenlerin kontrol maksadile dağıtılan karnelerini görmektedir.

Toprak mahsulleri ofisi Belediye hudutları dışındaki kazalarla, bağlı köy mikdarı fazla olan kazalara verdiği un mikdarının bugüne kadar yüzde yirmi beşini azaltmıştır. Bugünden itibaren de yüzde ellisi verilmiyecektir. Belediye hudutları haricinde kaldıklarından aybaşından itibaren bu kazalara ofis tarafından un verilmiyecektir. Bu gibi kazalardaki fırınlar hariçten buğday ve un mübayaa ederek ekmek yapmağa mecbur tutulacaktır.

İstanbulun vaziyeti diğer şehirlere uymıyacağından aybaşından itibaren Belediye hudutları haricindeki fırınlara un verilmediği taktirde buralar hariçten un tedarik edememesi ihtimali vardır. Keyfiyet Toprak mahsulleri ofisi umum merkezine bildirilmiş, İstanbulun Belediye hudutları haricindeki kazaların diğer vilâyet kazalarından ayrı tutularak ofis tarafından un verilmesine müsaade edilmesi istenmiştir. Aybaşına kadar müspet cevap verileceği umulmaktadır.

Galatasaray karakolu

Arsa tesviye edilerek cadde genişletiliyor

Galatasaray karakol binasile arsasına ait satış muamelesi tapu idaresince tamamlanmıştır. Belediye, burası için bankaya 90 bin lira vermiştir. Karakol binası yıktırılmıştır. Arsasının bir kısmının yola ilâvesi için tesviyeye başlanacaktır. Belediye, arsanın bir yüzüne tesadüf eden İstiklâl caddesile Galatasaraydan Boğazkesene inen sokağın dar kısmını genişletecektir. Bu işe de hemen başlanacaktır.

Resmî dairelerin ilân işleri Hakkında mühim bir Tebliğ

Şimdiye kadar resmî dairelerin ilânlarının neşrine tavassut eden merkezi İstanbulda Erzurum hanındaki (Türk Maarif Cemiyeti Resmî İlân İşleri Bürosu Limited Şirketi) tasfiye halindedir.

Ticaret kanununun 232 nci maddesi mucibince mahkemenin tasvibine iktiran etmiş bir şürekâ kararı olmadığından Erzurum hanındaki Şirketin muamelâta devamı kabil değildir. Bu sebeple ilânlarınızı doğrudan doğruya

İstanbul Ankara caddesinde Kaya Hanındaki

Türk Basın Birliği ve Ortakları Resmî ilânlar Kollektif Şirketine

gönderilmesini rica ederiz. Şimdiye kadar Erzurum hanındaki Şirkete gönderilen ilânların da Şirketimize tevdi edilmesinin bildirilmesini tavsiye eyleriz.

YEDİKULE ZİNDANLARINDA

Tefrika No. 15 Yazan: İskender F. SERTELLİ

— «Sevdiğin kadın çingene bile olsa, başımın üstünde yeri var.» dedi.

Asüman evin alt katındaki bahçeye bakan bir odaya girmiş, kendini minderin üstüne atmıştı.

Bu heyecanlı macera şövalyenin kızını gerçekten korkutmuş ve sindirmişti. Hamzaya bakarak:

— Beni yeniden dünyaya kavuşturdun! Bundan sonra, ölünceye kadar hayatımı sana borçluyum. Yalnız senin olacağım!

Diyordu. Hamza atını bahçeye bağladıktan sonra, kapıları kapadı. Surlara pek yakın olan bu evde kimseye bir şey sezdirmeden uzun müddet huzur içinde oturabileceğinden emin olan Hamzanın sevinçten gözleri ışıldıyor ve neşesi artıyordu.

Öyle ya.. bir padişah gözdesine malik olmak, o devirde hiç bir erkeğe nasip olmıyan bir saadetti. Hamza bunu düşünerek kollarını ve göğsünü kabartmakta haklı değil miydi?

***

Bir kaç gün sonra..

Hamzanın büyük annesi Asümanı pek sevmişti. Asümanın bir kusuru vardı.. İhtiyar kadınla uzun boylu dertleşecek kadar Türkçesi kuvvetli değildi. Asüman Hamza ile çok iyi anlaşıyordu. Fakat Hamzanın büyük annesi Çerkesti. Zaten kendi Türkçesi kıt bir kadındı. Asümanın evde bundan başka bir sıkıntısı yoktu. Hamza:

— Zaman geçtikçe birbirinizin dilini daha iyi anlarsınız!

Diyordu.

Hamza bir gece Yedikulede, bir gece de evde kalıyordu. Yedikulede nöbetçi kaldığı gece sabaha kadar Asümanı düşünmekten uykusu kaçardı.

Hamza bu macerayı kimseye açmamıştı. Komşulardan soranlara, büyük annesi:

— Bizim oğlan adalı bir kadın sevmiş.. Eve getirmiş. Kadın müslüman oldu. Hamzamla evlendi.

Cevabını veriyordu. Gerçek Hamza büyük annesinin evine gelir gelmez mahalle imamını çağırtarak bir nikâh da kıydırmıştı.

Asüman, Hamzanın nikâhlı karısı olmuştu.

Evde Asümanın adını değiştirmişlerdi.

Bu eve geldikten sonra Hamza ona Ayşe adını vermişti. Hamza karısını «Sarı Ayşem.. Sarı Gülüm..» diye çağırırdı

Hamza onun adını değiştirmeğe ve Asüman adını unutmağa mecburdu.

Bir kaç gün sonra Hamza bu adla hitap etmeğe, Sarı Ayşe de bu adı duymağa alışmıştı.

Hamza, günler geçtikçe Ayşeyi gittikçe derinleşen bir aşkla seviyordu.

Ayşe, ilk günlerde, zindandan kurtuluşunun minnet ve şükranını ödemekte kusur etmemiş, Hamzaya ebediyen bağlı kalacakmış gibi hareket etmişti. Ona:

— Beni sen yalnız ölümden değil, öleceğim güne kadar sürecek olan müthiş bir işkenceden de kurtardın. Ben şimdi yeniden dünyaya doğmuş gibiyim, diyordu.

Hamza bu sözleri duydukça kendisinin de sevilebilen bir erkek olduğuna inanarak karısının bağlılığından hiç bir zaman şüphe etmiyordu.

★

Hamza bir gün Azapkapısındaki denizciler kahvehanesine uğradı. İki arkadaşı orada, bir kadın yüzünden şöyle münakaşa ediyordu:

«— Bir inci tüccarının karısını bir başka zengin kaçırmış.. Sen ne dersin bu işe?»

«— Allah derim. Ve ilk önce kadının kim olduğunu anlamak isterim.»

«— Kadın vaktile esir pazarından satın alınan bir Venedikli imiş..»

«— O halde inci taciri kurtulmuş, derim.»

«— Niçin? Venedikli kadın çok güzelmiş.. Yaman, kıvrak zir aşifte imiş.»

«— İlk sahibi kurtulmuş dedim ya. Şimdi bu kadın yeni zengin efendisinin başını yakacaktır. Venedikli kadınların aşkına ve sözüne inanılmaz. Onlar Papayı bile aldatıp göğsünden mukaddes haçını çalmış mahlûklardır.»

Hamza bir kenara oturdu.

Bu muhavere onu çok düşündürdü.

Arkadaşlarına şüphe uyandırmasın diye — fazla birşey sormadı.

Hamzanın içine mânasız bir vesvese girmişti.

— Acaba Ayşe bana ihanet eder mi?!

O güne kadar Hamza böyle bir şey düşünmemişti.

Azapkapısından uzaklaşırken dalgın ve durgundu. Arkadaşının sözleri hâlâ kulağında çınlıyordu:

«— Onların aşkına inanılmaz!»

★

Bu arada ufak tefek hâdiseler oldu. Bunlar Hamzanın dimağını burgulayan üzüntülerdi. Bir sabah Hamza evinde uykudan kalktığı zaman, karısına gördüğü bir rüyadan bahsetti:

— Bu gece çok korktum, dedi. Seninle beraber yüksek bir dağın tepesinden yuvarlandık. Nereye ve nasıl düştüğümüzü hatırlayamıyorum amma, pek müthiş bir sukuttu bu.

Ayşe aldırmadı:

— Hayırdır inşallah..

Diyerek omuz silkti. Fakat biraz sonra büyük annesinin yanına inince, ihtiyar kadının korku ve heyecan içinde titrediğini gördü. Sordu:

— Rahatsız mısın, nine?

— Hayır, oğul.. Birşeyim yok. Bu gece korkulu bir rüya gördüm de. Hâlâ o rüyanın içinde sanıyorum kendimi.

— Hayırdır inşallah.. Anlat bakalım, dinliyelim.

Hamzanın büyük annesi gördüğü rüyayı anlatmağa başladı:

— Hepimiz bir arada idik. Sen, ben ve gelinimiz.. Bir çayırlıkta serilip oturmuş, yemek yiyorduk. Önümüzde duran pişmiş kuzu birdenbire dipdiri bir domuz oldu.

Ayşe güldü.

Hamza merakla dinliyordu.

İhtiyar sözüne devam etti:

— Bu kadar değil. Birdenbire ortalık kararadı.. Güneş söndü.. Müthiş bir fırtına çıktı. Rüzgârın göze görünmez kolları her birimizi bir tarafa savurdu. Ortada kalan domuz biranda fil kadar büyüdü ve senin üzerine yürüdü.. Ayaklarını göğsüne dayadı, ezmeğe başladı. Gelinimiz o sırada rüzgârlara kapılıp kaybolmuştu.

(Arkası var)

RADYO

25 eylûl cuma öğle ve akşam

12,30 Program, 12,33 Müzik (Pl.), 12,45 Ajans haberleri, 13 Şarkı ve türküler, 18,03 Fasıl heyeti, 18,40 Müzik (Pl.) 19 Konuşma, 19,15 Oyun havaları, 19,30 Ajans haberleri, 19,45 Klâsik Türk müziği, 20,15 Radyo Gazetesi, 20,45 Müzik (Pl.) 21 Evin saati, 21,15 Temsil, 22 Salon orkestrası, 22,30 ajans haberleri ve borsalar.

26 eylûl cumartesi sabahı

7,30 Program, 7,32 Vücudumuzu çalıştıralım, 7,40 Ajans haberleri, 7,55 Müzik (Pl.)

ZAYİ — İstanbul Fen Fakültesinden aldığım şebekemi kaybettim. Hükmü kalmadığı ilân olunur.

Fen Fakültesi 2487 Melih İsfendiyar

Beyazıtta: *MARMARA* Sinema üstünde

MARMARA GAZİNOSU

Buzlu kapalı şişe bira, İnhisar şarabı, halis kahve, Alâkart yemek ve tabildot, mükemmel servis.

Marmara ve Adaların manzaralarını açık daraca ve kapalı salonlarında seyredilebilen ve hoş bir vakit geçirilen aile Gazinosudur.

Amcabeye göre...

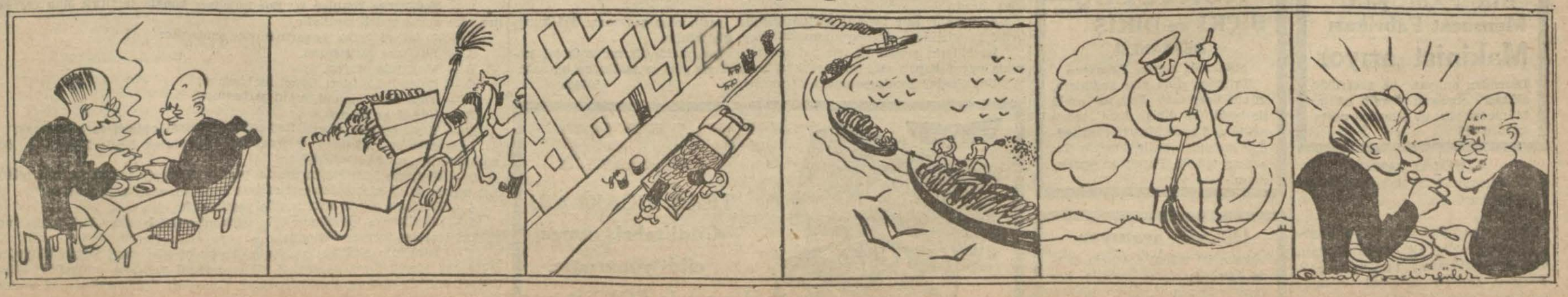

— Darılma amma Amcabey İstanbulumuzdan çok çöp çıkıyor...

... Ne zaman sokağa çıksam, mutlaka dolu bir çöp arabasına rastlarım.

... Ne zaman pencereden baksam çöp yükliyen bir kamyon görürüm.

... Ne zaman Kadıköye geçsem bir çöp filosu ile karşılaşırım!..

... Gerçi bu, Belediyemizin faaliyetini gösterir amma, ne bileyim, şehrimiz çok çöp çıkarıyor işte!..

A. — Bu bir şey değil dostum, yiyecek satan esnaf olmasa İstanbulun çöpünü sen o zaman görür-

FAR

HASAN FARE ZEHiRi

Fındık faresi, Sıçan, Tarla faresi ve bütün fare nevilerini öldürür. Bir parça yağlı ekmek veya pastırma üzerine sürülüp de farelerin bulunduğu yere bırakılırsa bu mükemmel gıdayı seve seve yiyen fareler derhal ölürler. Küçük fındık fareleri için fare buğday zehirlerinden serpmelidir. Buğdayın kutusu 20, Macunu 50 kuruştur. Büyük Macun 75 kuruştur. Hasan Deposu ve Şubeleri.

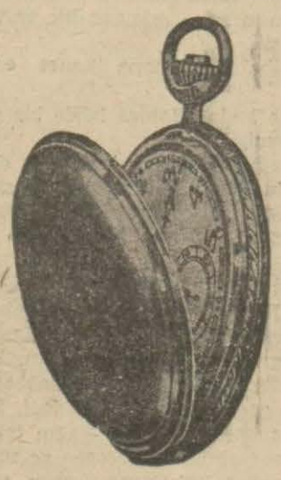

Meşhur **Singer**

Saatlerinin

Çok aranılan iki yeni modeli gelmiştir.

İki kapaklı gümüş cepsaati Lira 45

İki kapaklı altın kaplama saati Lira 50

SİNGER saatinin kalitesi yüksek, mübayaa şeraiti faydalıdır. Bu fırsattan istifade etmek isteyen taşra müşterilerimiz bedeli ile birlikte peşinen posta masrafı olarak bir lira ilâve olunur.

SİNGER saatlerinin her türlü tamiratı 15 sene zarfında meccanen yapılır.

Singer saatleri mağazası

İstanbul - Eminönü No. 8, şubemiz yoktur.

»Bayer« salibi ne demektir ?

»Bayer« salibi bütün dünyaya yapılmış olan denenmiş ilâçlar için bir garanti işaretidir. »Bayer« ilâçlarını bütün dünya doktorları hastalarına vermekte ve bu ilâçlar milyonlarca insan tarafından katî bir emniyet ve itimatla kullanılmaktadır.

BAYER

SAÇINIZ DÖKÜLÜYORSA, BAŞINIZDA KEPEK VARSA

MAJİK SAÇ EKSİRİ

KULLANINIZ. TESİRİNİ DERHAL GÖRÜRSÜNÜZ.

Terziler Cemiyetinden:

Yeni Malzeme tevziatına 28/9/942 tarihinde başlanacaktır. Alâkadar Terzilerin Cemiyetine müracaatla Fişlerini alarak Sultanhamamda 120 No. da İshak Ergas ve kardeşlerine müracaat etmeleri ilân olunur.

KIZ ve ERKEK KISIMLARI

Boğaziçi Liseleri

ANA SINIFI — İLK — ORTA — LİSE

Bütün kısımlarda derslere likteşrinin 1 inci perşembe günü başlanacaktır.

Yatılı ve yatısız talebe kaydına ve eski talebenin kaydının yenilenmesine başlanmıştır.

ARNAVUTKÖY ÇİFTESARAYLAR — Telefon: 36 - 210

İstanbul Jandarma satınalma komisyonundan:

Kösele, vaketa, nalça ve kabara çivileri aynen verilmek ve sair malzemesi müteahhidi tarafından temin edilmek şartile (666) çift Jandarma fotinine ait imaliye işi 7/10/942 çarşamba saat 15 de İstanbul - Taksim J. Sa. Al. komisyonumuzda pazarlıkla ihale edilecektir. Müddet ve sair şartlar pazarlık sırasında kararlaştırılacak ve ihaleyi müteakip mukarrer bedel üzerinden kat'î teminat alınacaktır. Nümune hergün komisyonumuzda görülür. İsteklilerin kanunen ibrazı icap eden vesikaları ile pazarlık vaktinde komisyonumuza gelmeleri. (109)

Kütahya Vilâyetinden:

Kapalı zarf usulile eksiltmeye konulan Emet - Emirler yolunun 16 + 883 — 22 + 566 ncı kilometreleri arasındaki şose inşaatının ihalesi günü talip çıkmadığından 2490 sayılı ihalât kanununun 40 ıncı maddesi mucibince işbu şose inşaatının bir ay içinde pazarlıkla ihale edilmesi kararlaştırılmıştır.

2 — Keşif bedeli: 56812 lira 3 kuruştur.

3 — Muvakkat teminatı: 4261 liradır.

4 —Pazarlığa iştirâk edebilmek için vilâyet nafia müdürlüğünden alacakları ehliyet vesikasını, muvakkat teminat makbuz veya makbuzunu ve ticaret odası vesikasını daimi encümene ibraz etmeleri mecburidir.

5 — Keşif dosyası her gün daimi encümen kaleminde görülebilir.

İsteklilerin 15/9/942 tarihinden itibaren bir ay içinde dördüncü maddede yazılı vesaikle Kütahya vilâyeti daimi encümenine müracaatları ilân olunur. «10212»

BİR PAMUKLU Mensucat Fabrikası

Makinist arıyor

Desenden anlıyan ve askerlikle alâkası olmayan tercih edilir. Müracaat yazı ile İstanbul posta kutusu 618

TAHVİLÂT SATIŞI

Beyoğlu dördüncü sulh hukuk hâkimliğinden:

942/64

Terekesine mahkemece el konulan ölü Karakine ait bir takım tahvilâtlar mahkememiz tarafından açık arttırma suretile 28/9/942 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 de İstanbul borsasında satılacaktır. İsteklilerin yukarıda gösterilen gün ve saatte İstanbul tahvilât borsasında

KURTULUŞ

BİÇKİ ve DİKİŞ DERSANESİ

Müdiresi: Bayan Papazyan

Haftada dört gün kadınlara, günde üçer saat Fransız usulü ile biçki ve dikiş dersi tedris edilir ve 6 ayda Maarifçe musaddak diploma verilir. Feriköy Tepeüstü 116 No. Papazyan apartımanı.

Dükkân aranıyor

Taksim ilâ Tünel arasında cadde üzerinde olmak şartile boş veya devren kiralık dükkân aranmaktadır. Alâkadarların Enver Levend Sultanahmet yeni Akbıyık 55 No. ya müracaatları ilân olunur.

Kızılay hastabakıcı hemşireler

Okuluna Yatılı Talebe alınacaktır

Tahsil müddeti üç senedir.

Yemek ve giyim parasızdır, ayrıca harçlık verilir.

Mektebi bitirdiği vakit derhal Devlet hastanelerinde şerefli vazifelerine tayin edilirler ve ayrıca hemşireler yurduna âza olurlar, işsiz kaldıkları veya tekaüt oldukları zaman yurdda iaşe ve ibateleri temin edilir.

Kabul şartlarını haiz olanların memleketlerinden İstanbula kadar yol paraları Cemiyet tarafından ödenir.

Kabul şartları:

1 — Türk tebaası olmak,

2 — Sıhhati yerinde olmak,

3 — Yaşı 18 den aşağı ve 25 ten yukarı olmamak,

4 — İffetli ve iyi ahlük sahibi olmak,

5 — En az orta veya ona muadil tahsili bitirmiş olduğunu gösterir vesikası olmak,

6 — Evli olmamak,

7 — Okulu terkettiği veya beş senelik mecburî hizmeti ifa etmediği takdirde, okulun tahsil masraflarını ödeyeceğine dair bir kefaletname vermek.

İstekliler lüzumlu malûmatı ve müracaat evrakını, Ankarada Yenişehirde Kızılay Umumî merkezinden, İstanbulda Aksarayda Kızılay Hastabakıcı Hemşireler Mektebinden ve diğer vilâyetlerde Kızılay ve Şubelerinden alabilirler.

KUPONLU · VADELİ · MEVDUAT

VARLIĞINIZI TEMİN EDER

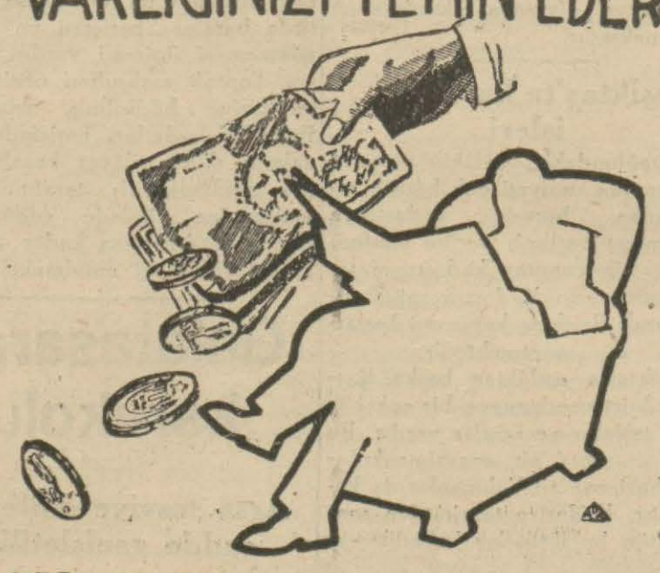

HER AYIN BİRİNDE PARANIN FAİZİ VERİLİR

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Görülen lüzum üzerine 25/9/942 tarihli cuma gününden itibaren aşağıdaki banliyö katarları hizalarında yazılı olan istasyonlar arasında işlemiyecektir. Arzu edenlerin istasyonlardan izahat alabilecekleri ilân olunur. (10349)

Tren No. sı		
24	İstanbul - K. Çekmece	
29	K. Çekmece - İstanbul	
22	Yeşilköy - K. Çekmece	
26	»	»
32	»	»
34	»	»
44	»	»
46	»	»
52	»	»
27	K. Çekmece - Yeşilköy	
31	»	»
37	»	»
39	»	»
49	»	»
51	»	»
55	»	»

Ankara Belediye Reisliğinden:

1 — Ankara Belediye buz fabrikasında mevcut ve gazoz imaline mahsus makine ve âlât ve edevat on beş gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli «2456» lira «20» kuruştur.

3 — Teminatı «184» lira «22» kuruştur.

4 — Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 9/10/942 cuma günü saat 10,30 da Belediye dairesinde müteşekkil encümene müracaatları. (8165) (10276)

İstanbul Jandarma satın alma komisyonundan

Miktarı Kilo	Cinsi	Bir kilosu Kuruş	Muvakkat teminat Lira Kuruş
57000 : 66000	Sığır eti	96	4385.00
34200 : 39600	Koyun eti	115	3415.50

Miktarı cinsi, bir kilosunun muhammen fiyatı ve ayrı ayrı ilk teminatları yukarda yazılı iki cins et 942 mali senesi içinde günlük ihtiyaca göre İstanbulda teslim şartile 6/10/942 salı günü saat 15 de İstanbul Taksimde J. Sa. AL. komisyonumzuda kapalı zarf eksiltmesile alınacaktır.

Her iki kalemin bir arada veya ayrı ayrı isteklilere ihalesi caizdir.

Müştereken istekli olunduğu takdirde iki kaleme aid muvakkat teminat 6662 liradır.

Alıma aid sair tafsilât şartnamesinde yazılı olup şartname 543 kuruş bedel karşılığında komisyonumuzda her gün alınır.

İsteklilerin vesika ve teminat mektup veya makbuzlarını muhtevi kanuna uygun kapalı zarf teklif mektup larını ihale gün ve saatinden bir saat evveline kadar komisyonumuza vermeleri. «10058»

POKER

TRAŞ BIÇAKLARI

Cildi tahriş etmez, cildi yumuşatır.

Her yerde POKER traş bıçaklarını arayiniz.

İstanbul Ticaret ve Sanayi odasından

Bilumum fabrikatörler ve sanayi müessese sahipleri ile her nevi büyük ve küçük imalâtla iştigal edenlerin nazarı dikkatine

Odamıza kayıtlı ve kayıtsız Fabrikatörler ve Sanayi müessese sahipleri ile keza her nevi imalâtla iştigal eden atölye sahipleri ilân tarihinden itibaren en geç bir ay zarfında odamız sanayi şubesi müdürlüğüne şifahan müracaatla tevzi edilmekte olan sanayi sicilline aid bedelsiz matbu beyannamelerden alarak ikmâl ile sanayi şubesi müdürlüğüne imza mukabilinde iade etmeleri ehemmiyetle rica olunur.

Müddeti zarfında veya müracaat etmekten istinkâf edenler Ticaret ve sanayi odaları kanununun maddei mahsusasına tevfikan tecziye edileceklerdir.

Not :

Odaya kayıtlılar sicil vesikalarını, kayıtsızlar ise ünvan tezkerelerini hini müracaatlarında birlikte getirmeleri lâzımdır. «10102»

Maarif Vekilliğinden

1 — Eskişehir bölge sanat okulunun, yeniden yapılacak, bir katlı tesviye atelyesi binası inşaatı kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu inşaatın keşif bedeli «309360» lira 81 kuruştur.

3 — Eksiltme 2 Birinci Teşrin 1942 cuma günü saat «15» te Ankarada Büyük Evkaf apartımanındaki mesleki ve teknik öğretim müsteşarlığında toplanacak yekillik eksiltme, arttırma ve ihale komisyonunda yapılacaktır.

4 — Bu inşaata ait şartname ve projeler, «15» lira 47 kuruş mukabilinde vekillik levazım müdürlüğünden alınabilir.

5 — Eksiltmeye girebilmek için:

a: «16124» lira 43 kuruştan ibaret muvakkat teminatın 2490 sayılı kanun hükümleri dairesinde verilmesi,

b: En az «150000» liralık benzeri inşaatın teahhüt edildiğine ve teahhüdün ifa olunduğuna dair vesika gösterilmesi,

c: İhale tarihinden üç gün evvel «tatil günleri hariç» Nafia Vekilliğinden alınmış ehliyet vesikasının ibraz edilmesi,

d: 1942 senesine ait Ticaret odasından vesika alınmış olması şarttır.

6 — İsteklilerin, teklif mektuplarını, ihale günü olan 2/I. Teşrin/942 cuma günü saat 14 e kadar komisyona vermiş veya göndermiş olmaları lâzımdır. Postada vukubulacak gecikmelerden mes'uliyet kabul edilmez. «10095»

Nafia Vekâletinden

Eksiltmeye Konulan İş:

1 — Su işleri sekizinci şube müdürlüğü bölgesi içinde bulunan çarşamba bataklıkları ıslah işlerinden Kırazlık - Turgutlu dereleri arasındaki bataklıkları kurutulması ve derelerin ıslahı işleri tahmin edilen keşif bedeli fiat vahidi esası üzerinden «1,793,441» lira «07» kuruştur.

2 — Eksiltme 16/10/942 tarihinde rastlayan Cuma günü saat «15» de Ankarada su işleri reisliği binası içinde toplanan su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, umumi su işleri fenni şartnamesile hususi ve fenni şartnameleri ve projeleri «50» lira «00» kuruş karşılığında su işleri reisliğinden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin «567,553» lira «23» kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltm enin yapılacağı günden en az üç gün evvel bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı göstermeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika isteğinde bulunmıyanlar eksiltmeye giremezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat öncesine kadar su işleri reisliğine makbuz karşılığında vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (8111) (10274)

Belgrad devlet orman işletmesi revir amirliğinden:

1 — İşletmemizin Kurtkemeri deposunda teslim edilmek üzre 4 - 12 metre uzunluğunda ve muhtelif eb'adda (130) M3. dört köşe meşe kerestesinin 10/9/942 tarihinde açık arttırmasında verilen fiyat lâyık görülmediğinden ikinci defa açık arttırmaya konulmuştur.

2 — Beher metre mikabın muhammen fiyatı (76- lira (25) kuruştur.

3 — İhale 7/10/942 çarşamba günü saat 15 de Büyükdere devlet orman işletmesi revir âmirliğindedir.

4 — Muvakkat teminat (745) lira (44) kuruştur.

5 — Bu satışa ait şartname İstanbul orman çevirge müdürlüğünde ve işletme merkezinde keresteler Kurtkemeri deposunda görülebilir. (84)

Divanı Muhase bat Reisliğinden:

Divanı muhasebatta münhal bulunan 20 lira asli maaşlı kâtipliklere müsabaka ile memur alınacaktır.

1 — İlk hizmete girecekierden orta tahsili bulunanlara 15 lira lise mezunu bulunanlar 20 lira asli maaş verilecektir.

2 — Askerliğini bitirmiş bulunanlar müsavi şerait dairesinde diğerlerine tercih olunurlar.

3 — İmtihan 2/Teşrinievvel/942 tarihine müsadif cuma günü öğleden evvel ve sonra Divanı Muhasebat binasında yapılacaktır.

4 — İsteklilerin 1/Teşrinievvel/942 perşembe günü akşamına kadar nüfus hüviyet cüzdanı, mektep şehadetnamesi, askerlik vesikası, memuriyete mani bir hastalık veya malûliyeti olmadığına dair resmi tabip raporu ve iki kıt'a vesika fotoğrafı ve bir arzuhal ile Divanı Muhasebat Riyasetine bizzat müracaatları ve Zat İşleri Müdürlüğünde bu husus dair formülü tahrir ve imza eylemeleri lüzumu ilân olunur. (8180) (10277)

Divanı Muhasebat Reisliğinden:

Divanı Mühasebatta münhal bulunan 20 lira asli maaşlı kâtipliklere yazı makinesile yazmağa muktedir memur alınacaktır. İmtihan 1/ Teşrinievvel 942 perşembe günü öğleden evvel saat 9,30 da Ankarada Divanı Muhasebat binasında yapılacaktır.

Tayin edileceklerin münhasıran daktilolukta istihdamları zaruri bulunduğundan sıhhi durumlarının bu tarzda çalışmağa müsait bulunduğunun tayinlerinden evvel sıhhi hey'et raporile tevsiki cihetine gidilecek ve haklarında muvafık rapor verilmeyenler imtihanda muvaffak olmuş olsalar dahi tayin edilmiyeceklerdir.

İsteklilerin 30/Eylül/942 çarşamba günü akşamına kadar nüfus hüviyet cüzdanı, mektep şehadetnamesi, askerlik vesikası, memuriyete mani bir hastalık veya malûliyeti olmadığına dair resmi tabip raporu ve iki kıt'a vesika fotoğrafı ve bir arzuhal ile Divanı Muhasebat riyasetine bizzat müracaatları ve Zat işleri müdürlüğünde bu hususa dair formülü tahrir ve imza eylemeleri lüzumu ilân olunur. (8181) (10278)

Bor mal müdürlüğünden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Bor hükûmet konağı tamiratı olup (16764) lira (32) kuruş bedeli keşifldir.

2 — Bu işe ait evrak ve şartnameler şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi,

B — Mukavele projesi,

C — Bayındırlık işleri Genel şartnamesi,

D — Yapı işleri umumi, fenni şartnamesi,

E — Hususi şartname,

F — Keşif cedveli, silsilei fiat cedveli, metraj cedveli ve sair evrak.

İsteyenler bu şartname ve evrakı bedelsiz olarak Niğde Nafia ve Bor malmüdürlüklerinde görebilirler.

3 — Eksiltme 8/10/942 tarihinde perşembe günü saat 16 da Bor hükûmet binası dahilinde toplanan eksiltme komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin (1257) lira (32) kuruş muvakkat teminat vermesi lâzımdır.

6 — İsteklinin eksiltme gününden en az üç gün evvel Niğde vilâyetine müracaat ederek ibraz edecekleri mali ve fenni referans mukabili Niğde Vilâyet ehliyet vesikası komisyonundan alacakları eksiltmeye iştirâk vesikasını ibraz etmeleri şarttır.

Teklif mektupları yukarıda yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması lâ